

Posudek diplomové práce

Název práce: Motivace fyzioterapeutů pro jejich profesi, vývoj této motivace během jejich pracovní kariéry.

Autor/ka práce: Bc. Šárka Melounová

Obor: Katedra řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích FHS UK

Vedoucí práce: PhDr. Olga Šmídová, PhD.

Oponent:

Rok obhajoby: 2014

Cílem diplomové práce, tak jak ho diplomantka vytýčila, je řešení otázky po povaze vývoje vztahu k práci fyzioterapeuta, resp. k vlastní profesi, v prvních letech po nástupu do praxe. Smyslem výzkumu mělo být postížení obsahu retrospektivního bilancování motivů a motivátorů či pracovních podmínek, které motivaci a pracovní spokojenost ovlivňují.

Diplomantka studuje motivaci jako součást profesní kultury a jako aspekt kultury organizační. Koncept organizační kultury a kultury profese jí také má sloužit k zastřešení a propojení různých témat, jako je spokojenost s prací, motivace k práci a vztah k profesi a commitment, pracovní a profesní satisfakce, vztahy na pracovišti. Zajímalo ji také, jak na působení v profesi připravuje v tomto směru fyzioterapeuty škola a jakou roli v subjektivní kompetenci k výkonu profese hraje další profesní vzdělávání a zdokonalování (se).

Tematickým jádrem diplomového výzkumu je podle mne otázka motivace, především identifikování faktorů, které fyzioterapeuty pozitivně či negativně ovlivňují (přitahují a odpuzují) a dále podmínky a okolnosti, které je ovlivňují, resp. kterými se nechávají ovlivňovat, v prvních letech profesního vývoje po nástupu do praxe po škole. Diplomantka kombinovala kvalitativní přístup s jednoduchým screeningovým dotazníkem,

Předmět a cíle práce považuji za smysluplně vymezené. Jde o téma, které není výzkumně dostatečně zmapované a přitom je - i vzhledem k neusazenosti profese v profesním systému zdravotnictví a na poli sociálně-zdravotních služeb - vysoce aktuální.

Také cesta k vytyčenému cíli – přístup a metoda - byla zvolena adekvátně: polostrukturovaný rozhovor s fyzioterapeuty po dostatečné době pracovní stáží v oboru, doplněné stručným dotazníkem, které mapuje standardizovatelné jádro otázek, považuji za vhodné. Také Herzbergův koncept, který rozlišuje jak mezi pracovní motivací a spokojeností, podmínkami tzv. hygienickými a vlastními motivátory a zohledňuje i časový, resp. procesuální aspekt motivace pracovníků, považuji za vhodný. Jeho potenciál však nebyl explanačně plně využit.

Diplomantka pracovala systematicky, konzultovala pravidelně a neošidila terén. Poctivě se prala s úskalím logiky kvalitativního výzkumu i s tím, že jako fyzioterapeutka byla součástí zkoumaného problému a terénu, což s sebou nese riziko tzv. profesní slepoty. Výzkumnice-insiderka se s ním bohužel vypořádala jen částečně.

Úskalí kvalitativního výzkumu překonala a jistou empirickou senzitivitu si vypěstovala jen do jisté míry. Dobrý analytický příběh se jí nepodařilo úspěšně sestavit, kategorie či jevy propojit, zahustit, interpretovat je.

Motivaci a spokojenost tak nepostihla zcela komplexně a nezachytila ji jako proces „stávání se skutečným fyzioterapeutem během praxe“ v té míře, jak to biografický datový materiál (přepisy rozhovorů) nabízel.

Subjektivní a objektivní vlivy či faktory jsou interpretovány poněkud mechanicky "jeden po druhém", nikoliv provázaně a nejsou postiženy jako proces ve vývoji profesní zkušenosti během studia a následné pracovní stáže. Výsledkem je spíše selektivní popis, nežli zakotvená substantivní teorie problému či typologie.

Práce také v jisté míře trpí, což je ovšem obvyklé, neprovázaností obou hlavních částí obecné (definiční) a empirické-interpretativní.

Jistý deficit představuje také literární či stylistická stránka diplomové práce, která k výsledné přesvědčivosti textu nepřispívá. Také odkazový aparát a technické či formální náležitosti diplomové práce trpí mnoha nedostatky, kdy autorka neodděluje zřetelně citace uvozovkami a odkazy nesplňují vždy ISO normy. Často jsou citováni stěžejní autoři sekundárně z diplomové práce, nikoli primárně.

Diplomovou práci Bc. Šárky Melounové přes uvedené nedostatky doporučuji k obhajobě. Hodnotím ji v případě úspěšné obhajoby jako dobrou.

OTÁZKY DO DISKUSE:

Cituji: „Po ukončení studia a nástupu do praxe popisuje většina fyzioterapeutů nedostatečnou připravenost zejména v praktických dovednostech.“

V jakých dovednostech?

Jak byste na obecné úrovni interpretovala zajímavou tezi, že téměř všichni respondenti spojovali nedostatečnost připravenosti ke komunikaci a k navázání užšího vztahu s pacientem jen s jakousi sebeobranou před nápořem a přehnanými nároky pacientů na jejich energii? Bylo by to možné srovnat s lékaři, sestrami? S čím to může souviset?